

Wann ech déi Äntwerte kucken, déi den Här Minister mer kierzlech nach ginn huet, dann ass virgesi fir weider ze liberaliséieren a méi séier ze liberaliséiere wéi dat am Gesetz virgesinn ass, dat heescht datt den 1. Juli 2004 sämtlech Entreprisë kéinten um Maart Elektrizitéits- a Gaspräisser ufroen, an datt total soll liberaliséiert gi vum 1. Juli 2007 un. Dat ass eng positiv Evolutioun, well ee gesäit datt do, wou total liberaliséiert ginn ass, d'Präisser vu Gas an Elektresch ëm 25% zrëckgaange sinn.

Et muss een och festhalen, datt zënter datt d'Liberaliséierung besteet eng etlech Präisser schonn zrëckgaange sinn. 7,5% an der Moyenne beim Elektreschen. Et gesäit een awer och, datt dat ënnerschiddlech ass, datt dat haapt-sächlech fir déi grouss Clientë gespillt huet an au contraire, no den internationale Statistiken, d'Privatleit hu misse méi deier bezuelen. Mä och do muss een nees nuancéieren, well dat jee no Betrib an no Gemeng verschidden ass.

Här Minister, do wou ech e Problem hunn, dat ass mat der Tatsaach, datt mer zwar zwee Gesetzger gestëmmt hunn, mä eng etlech Règlements grand-ducaux bestinn nach net an d'Ausféierung vun där ganzer Gesetzgebung ass ablécklech nëmme méi um Pabeier a keng Realitéit a mir sollen ons awer elo op weider Liberaliséierung virbereeden.

Et gesäit een, datt d'Regierung dee ganzen Dossier schéngt verschlof ze hunn. Zum Beispill zirkuléiert säit dem 17. Februar, héchstwahrscheinlech nodeem ech elo schonn d'Interpellatioun ugefrot hat, vum ILR e Questionnaire sur l'état d'avancement des démarches en vue de s'aligner aux exigences de la législation de l'an 2000. Dat heescht datt säit méi wéi dräi Joer déi Gesetzesgebung keng Realitéit ginn ass an eng etlech Reglementer feelen, notament wat d'Tariffer ugeet.

Här Minister, kënnst Der ons soe wat déi Äntwerte sinn, déi op dee Questionnaire hi komm sinn? Wann Der et net kënnt haut maachen, ob Der da méi spéit mer kënnt déi Donnéeën ginn? Wou sinn d'Schwierigkeeten? Firwat geet déi ganz Liberaliséierung net virun?

Dat hei war d'Fro zum Elektreschen, beim Gas schéngt et nach vill méi schlëmm ze sinn.

Wat sinn d'Grënn firwat d'Tariffer, d'Clauses et obligations fir d'Utilisatioun vun de Réseauen net public gemaach ginn?

Da muss ee festhalen, datt och d'Obligatiounen um Service public, déi kënnen iwwer Règlement grand-ducal virgeholl ginn, mat Ausnahm vun engem Règlement grand-ducal vum 22. Mee, dee mam Fonds de compensation ze dinn huet, net definéiert sinn, och keng Missions de service public. Ech froe mech, ob d'Regierung wëlles huet do nach nei Initiativen ze huelen. Datselwecht géllt och fir Reglementer, déi mam Accès au réseau gazoduc ze dinn hunn. Et gesäit een, datt déi ganz Problematik an den eenzelne Gemenge ganz vill Schwierigkeeten ofwerft, well se justement net transparent ass, well an de Gemengen net gewosst ass, wéi dat soll ugepaakt ginn.

Den Här Innenminister hat proposéiert, fir datt d'Gemenge sollten de ganze Réseau privatiséieren, dat heescht sollte verkaufen. D'Gemenge wollten net op dee Wee goen. Et ass elo eng Léisung erausfonnt gi wou den ILR seet, beispillsweis um Niveau vun der Stad Lëtzebuerg, datt dat net conforme wier zum Gesetz, dat heescht datt eng Gemeng 100% vum Kapital vun enger Société de gestion dierft halen. Et gesäit een, datt déi ganz Problematik net seriö ugepaakt ginn ass, datt dat e bëssen empiresch an zickzackartig mëtten am Niwel sech entwéckelt. Dat zitt dann och mat sech, datt e

gudden Deel vum Personal beonrouegt ass iwwert déi Entwécklung, an dat ass eng Fro déi ech och wollt un d'Regierung stellen, ob et net nëtzlech wier fir eng gesetzlech Basis ze schafen, wéi d'Personal kéint integréiert ginn an déi Sociétés de droit privé, déi musse geschafe ginn am Kader vun där Liberaliséierung, wéi se elo virgesinn ass?

Ablécklech gesäit een datt dat zu Schwierigkeete féiert, datt dat net ganz kloer ass, an d'Beispill vun der Post weist jo och datt d'Zesummeliewe vu Fonctionnaire mat Leit ënnert dem Employé privé-Statut zu munch Schwierigkeete féiert an datt et vläicht gutt wier fir eng gesetzlech Basis do ze schafen.

M. le Président.- Är Zäit ass ofgelaf.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- E kleng Moment nach, Här President.

Et muss een d'Fro stelle wat d'Regierung wëlles huet, fir an Zukunft där definitiver Liberaliséierung entgéint ze trieden, wéi se dat wëll preparéieren, well esou wéi et elo leeft, kann et net weidergoen, do gi mer enger schwéierer Situatioun entgéint. Et mussen hei, sief et vum Här Innenminister, sief vum lech, Här Wirtschaftsminister, oder sief et vun e puer Leit aus der Regierung, e puer Initiative geholl ginn, fir datt dat Gesetz, wat mer am Joer 2001 gestëmmt hunn, kann eng Realitéit ginn, fir datt d'Betriben an d'Bierger dobaussen endlech kënnen an de Benefiss vu méi bëllegem Elektresch a Gas kommen.

M. le Président.- D'Wuert huet den Här Minister Grethen.

M. Henri Grethen, Ministre de l'Economie.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech muss lech agestoen, datt ech ganz seriös Schwierigkeeten hu fir d'Fro vum honorabelen Här Deputéierten Henckes ze beäntweren, Schwierigkeeten, well ech d'Fro ganz einfach net richteg verstanen hunn.

(Interruption)

Här President, ech wollt dem Här Henckes proposéieren, datt hien déi vill Froen, déi him vläicht am Kapp ronderëm ginn, kéint a schrëftlecher Form als Question parlementaire erareeche, da wäerte meng Servicer a Koordination mat anere Servicer, déi betraff sinn, Äntwerten op déi Froe ginn, déi den Deputéierten opgeworf huet.

Den Här Henckes seet op dëser Tribün, et géifen eng ganz Rei Règlements grand-ducaux feelen. Ech wier Demandeur fir déi Lëscht ze kréie vun deene Règlements grand-ducaux, déi feelen. Da këne mer doriwwer schwätzen. Ech wëll elo hei net dorobber agoen, wat den déiwe Sënn vun deene Liberalisatiounstendenzen op europäeschem Niveau ass, mä Kolleeg François Biltgen ass schonn dorobber agangenen. Et kount ënnert dem Drock vu Regierungen, wou déi Lëtzebuurger Regierung net drënner war, an et war fir Situatiounen ze berengenen, déi et hei zu Lëtzebuerg net gouf.

Wa mer nëmme vu Gas an Elektresch schwätzen, esou ass et historesch bewisen, datt Lëtzebuerg a Lëtzebuurger Betriber déi nidregst Präisser haten, déi an Europa gültig waren. Datt no der Liberaliséierung a verschiddene Länner eenzel Clientë besser Konditiounen kruten an och haut nach hu wéi Lëtzebuurger Betriber, dat ass gewosst. Dat huet awer ënner anere domadder ze dinn, datt mir jo musse praktesch d'Integralitéit vun eise Stroum importéieren an och d'Integralitéit vum Gas, dee mer verbrauchen. Et huet och domadder ze dinn, datt mer am Gassecteur zum Beispill laangfristeg Kontrakter hunn, déi iwwer zéng Joer a méi lafen, wat sougenannt Take or pay-Kontrakter sinn, wou d'Obligatiounen aus deene Kontrakter

eraus mussen natierlech laangfristeg op de Präis vum Produkt, an dësem Fall vum Gas, ofgewälzt ginn.

Mä ech wëll awer dem honorabelen Här Henckes versécheren, dass d'Lëtzebuurger Regierung sech net hiren Obligatiounen, déi sech aus den europäesche Verträge erginn, entzéie wäert. Mir hunn, wat den elektresche Secteur ugeet, jo zwee Opérateuren hei am Land: d'SOTEL op där enger Säit, d'CEGEDEL op där anerer Säit.

Zënter dem 1. Januar 2003 ginn et 40 Clienten, dat si Clienten, déi eng Consommation hu vu méi wéi 9 Gigawatt-Stonnen, déi sech um fräie Marché approvisionnéiere kënnen. Si kënnen dat maachen, wa se do besser Konditiounen kréien.

Ech muss lech awer och soen, dass d'Transportkäschen, net hei zu Lëtzebuerg, mä an Däitschland oder an der Belsch e seriöse Frein sinn, d'selwecht wéi d'Tatsaach, dass mer eigentlech keng, mat enger klenger Ausnahm, zolidd direkt Leitung mat Frankräich hunn, esou dass dat natierlech bei den Transportkäsche mat spillt, an dass duerfir fir eenzel Betriber déi präislech Effete vun der Liberaliséierung, wann een e Benchmarking mécht mat Präisser an anere Länner, um Marché vum Elektresch vläicht nach net voll spillen. Dat huet awer näischt mat der Situation hei zu Lëtzebuerg ze dinn. Dat huet haaptsächlech domat ze dinn, dass den Transport an Europa net esou optimal leeft wéi ee sech dat vläicht an der Theorie, wéi soll ech soen, an de communautairen Instanze virgestallt huet.

Den honorabelen Deputéierten Henckes, Här President, huet dann och d'Problematik vun deenen eenzelne Gemengebetriber ugeschnidden. Nom Gesetz vum 24. Juli 2000 ass et esou, dass zwee vun deene lokalen Distributeuren, d'Stad Lëtzebuerg an d'Stad Esch, éligibel sinn, dass déi sech also kënnen - déi hunn eng Consommation, déi sech op iwwer 90 Gigawatt-Stonne pro Joer beleeft, wat also 16% vun der Gesamtconsommation vum Elektreschen duerstellt - um fräie Marché approvisionnéieren. Mä den Approvisionnement um fräie Marché fir déi zwee Opérateure bréngt deenen net ganz vill, well wa se zesumm mam Client oder mam Distributeur CEGEDEL akafe wesentlech besser Präisser kréie wéi wa se op en anere Marché ginn.

Dass d'Strukture vun deene Betriber hu misse geännert ginn, dat ass eng Konsequenz vun der Direktiv, dass do gesot ginn ass, dass dat muss eng separéiert Kontabilitéit sinn. Dass d'Gemenge Schwierigkeeten hu fir dat esou aus dem Aarm ze rëselen a mir als Regierung net elo d'Gemengen hetzen an dirängelen, fir dat ze maachen, mä dass mer se awer encouragéieren an hinnen hëllef fir op dee Wee ze kommen an hir Obligatiounen ze respektéieren, dat ass selbstverständlech. Mä mir wëllen awer och net, dass gewuesse Strukturen an de Gemenge mir näischt, dir näischt op d'Kopp gehäit ginn.

Et si verschidden Acteuren do, et ass net nëmme de Minister deen zoustänneg ass fir Energiefroen an der Regierung, mä et ass och eng Questioun vum Innenministère, déi do mat spille muss.

Wéi elo déi eenzel Betriber sech organiséieren ass net eng Fro vu mengem Departement, mä ass haaptsächlech eng Fro, déi an d'Autonomie communale fällt an an de Ressort vum Innenminister. Duerfir, wann do Froe sinn, an da géif ech den Här Henckes bidden déi schrëftlech ze formuléieren, da géif ech dofir suergen, dass mir,

ech zesumme mat menge Kollegen an der Regierung, déi beäntwerte géifen.

Vum 1. Januar 2005 u si sämtlech Betriber, déi méi wéi 1 Gigawatt pro Joer verbrauchen, éligibel. Op europäeschem Plang ass et de Wonsch fir dee Mouvement ze accélérieren. Wann d'Lëtzebuurger Regierung net begeeschtert iwwert déi Pläng ass, dann ass dat well se net gesäit wat dat elo direkt dem normale Konsument abréngt, dem normale Stot hei an der Stad oder zu Esch oder iergendwou anescht am Land, wou deem säin Advantage ass, wann hie sech um Marché par rapport zu där Offer, déi hien elo huet, approvisionnéiere kann. Dat gesi mir net direkt. Mir gesinn och net, dass dat dat géif terribel méi bëlleg ginn. Mir sinn awer bereet all eis Obligatiounen do ze erfüllen.

Datselwecht géllt fir de Gassecteur, deen elo nom Gesetz, wéi et de 6. Abrëll 2001 vun dëser Chamber verabschiedet gouf, ab dem 1. Oktober 2010 komplett fräi ass a jiddferee sech därer do approvisionnéieren, wou hie wëllt. Et muss een awer och wëssen, Här President, dass zum Beispill beim Gassecteur sukzessiv Regierungen enorm Efforte gemaach hu fir iwwerhaupt de Gasapprovisionnement hei am Land ze assuréieren.

Den Investissement vum ganze SOTEG-Réseau ass net nëmme héich subventionéiert ginn, mä gläichzäitig ass de Stat och ganz konsequent an d'Kapital vun där Gesellschaft eragaangen. Déi lokal Distributioun ginn och vu staatlecher Säit ganz héich subventionéiert. Deemools war et de Wonsch sécher ze stellen, dass mer eng Diversifikatioun vun eisem Approvisionnement hätten.

Den ILR wäert senger Aufgab gerecht ginn, fir dofir ze suergen, an d'Gesetz vum ILR, an den Här Biltgen huet dat jo éineschters hei nach erkläert, dass de Rôle vum ILR deen ass vun der Régulation fir de Contrôle an d'Transparenz ze assuréieren, fir ze évitéieren, dass een en Abus mécht vun enger Position dominante zum Schued vum Konsument. Dat alles mécht den ILR. Dat ass net ëmmer einfach, well e Betrib, deen eng gewëss Situation huet, dee gétt déi net mir näischt, dir näischt op. Dat sinn déi Diskussiounen, déi normal lafen. Mir hunn do Prozeduren. Déi Prozedure lafen, a wann een net ze fridden ass, da kann en déi Recoursen huelen, déi am Gesetz virgesi sinn, mä ech verstinn, Här President, nach eng kéier net richtig déi, ech wëll net soe Virwërf, mä déi donkel Undeitung, déi den honorabelen Här Deputéierten Henckes hei gemaach huet.

D'Personal wier beonrouegt. Wat fir e Personal? Ech huelen un, dass do vum Gemengepersonal geschwat ginn ass. Dat ass eng Fro, déi muss een de Buergermeeschtere vun deene respektive Gemengen oder dem Innenminister stellen, mä déi kann een net dem Wirtschaftsminister stellen. Ech hunn net d'Kompetenz fir mech do anzemëschen, wéi - dat war jo Är grouss Fro - d'Regierung d'Liberaliséierung ugeet.

Ech kann lech nëmme soen, dass dës Regierung wéi déi viregt och nach eng kéier bereet ass all déi europäesch Obligatiounen, déi mer agaange sinn oder déi mer imposéiert kritt hunn, ze respektéieren, mä mir ginn awer déi Liberaliséierung net Hals iwwer Kapp un, mä et soll eng Liberaliséierung sinn déi bien réfléchie ass, fir dofir ze suergen dass dat, wat bis elo gutt fonctionnéiert huet, net a Fro gestallt gëtt an d'Intérète vun de Konsumenten, sief et déi vu privaten oder Entreprises, net léséiert ginn.

M. le Président.- Den Här Henckes huet nach eng kéier d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här President, ech erlabe fir d'éischt - déi Froen iwwert d'Re-

glement-grand-ducauxë kann ech schrëftlech hannerleeën - ...

Une voix.- Wéi vill sinn et der?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Et sinn der fënnef.

(Interruption)

Neen, keng 95. Ech wëll och drop hiweisen, datt een hei nach eng kéier gesäit, dass wann een eng Interpellatioun mécht, dann huet een Zäit fir eng Debatt ze strukturéieren, anstatt dass een hei fir esou eng Problematik fënnef Minuten zougestane kritt fir dat ze exposéieren.

(Interruptions)

Dat ass manifestement net an der Rei an dat explizéiert och deen Ablack, dass verschidde Mëssverständnisse virkommen.

Dat zweet ass: Wann een eng Regierung interpelléiert, dann huet een net nëmme eng Question avec débat mat engem Minister, mä mat alle concernéierte Ministere. An d'Schwierigkeet, déi een huet, dat ass datt ee gesäit, datt et augenblécklech an de Gemengen, ech weess et och a menger Fonctioun als Gemengeconseiller vun der Stad Lëtzebuerg, duerch d'Absence vu klaren Direktiven, Reglementer, etc., ganz schwierig ass fir sech en Conformitéit zum Gesetz ze setzen. Dat ass dat wat ech wollt opwerfen. Et soll een elo kucke fir eng Léisung ze sichen.

M. le Président.- Da wiere mer elo um Enn vun deem Punkt ukomm a mir kéimen dann elo zur Diskussioun vum Projet de loi 4991, eng Ofännerung vu verschiddenen Artikelen vum Code pénal. Et si schonn agedroen: déi Häre Klein, Bettel, Henckes an Urbany. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Laurent Mosar.

4. 4991 - Projet de loi portant modification de certains articles du code pénal

Rapport de la Commission juridique

M. Laurent Mosar (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de virleien de Projet huet als Objet dräi Artikelen vum eise Code pénal ëmzeänneren an domadder méi Kohärenz an eist Strofrecht ze bréngen.

Den éischten Artikel betrëfft den Artikel 252 vum eise Code pénal. Dësen Artikel leet de Strofpnzipp an d'Strofmooss vun der Tentative am Kader vun engem Verbriche fest. De Prinzip ass deen, datt mir op der Tentative vun engem Verbrichen déi Strof applizéieren, déi just ënnert där läit, déi mer géife bei engem Verbrichen applizéieren, dat bis zum Schluss duerchgezu ginn ass, an dat dann och en matière pénale ginn ass.

Falls zum Beispill e Verbrichen am Prinzip mat liewenslänglechem Prisong bestrooft gëtt, esou soll elo nom Artikel 52 d'Tentative vun esou engem Verbriche mat enger Haftstrof vu 15 bis 20 sanctionnéiert ginn. Des Weidere soll een nom Artikel 52 mat enger Prisongsstrof zwëschen 10 a 15 Joer rechnen am Fall vun enger Tentative bei engem Verbrichen, déi normalerweis mat enger Prisongsstrof vu 15 bis 20 Joer bestrooft gëtt. Den Artikel 52 zielt dann och nach e puer aner Beispiller op.

D'Gesetz vum 13. Juni 1994 iwwert de Régime des peines huet an eiser Gesetzgebung en neie Grad bei der Bestrofung vu Verbrichen agefouert, an zwar d'Prisongsstrof zwëschen 20 an 30 Joer. Elo ass et awer esou, dass am Artikel 52 vum Code pénal esou eng Strof net virgesinn ass. D'Jurisprudenz ass zum Schluss komm, dass d'Stof, déi direkt no der liewenslänglecher Haft am Kader vun enger Tentative kënnt, enger Prisongsstrof vu 15

bis 20 Joer entsprécht, wat awer notament an Usiicht vum Gesetz vun 1994 net kohärent ass.

De virleiende Projet hieft dës Inkohärenz op a mam neie Gesetz steet elo op enger Tentative vun engem Verbräichen, dat normalerweis mat enger liewenslänglecher Strof bestrooft gëtt, eng Prisongsstrof zwëschent 20 an 30 Joer, amplaz vun enger Réclusioun vun nëmme 15 bis 20 Joer. Mir mengen, datt an Ubetracht vu verschiddene schwéiere Verbräichen dës Moosssnam gerechtfertegt ass.

Den Artikel 476 gëtt och am Kader vum virleiende Projet de loi ëmgeännert. Nom Artikel 476 steet op der Tentative de vol an der Extorsion déiselwecht Sanctioun wéi op de Vol an d'Extorsion, déi ënner gravéierenden Ëmstänn begaange gi sinn. Eenzeg Viraussetzung: den Auteur huet säi Verbräichen net bis zum Schluss duerchgezunn an et bleift dowéint bei enger Tentative, déi sech nëmmen duerch Ëmstänn erkläre léisst op déi den Auteur keen Afloss huet, dat heescht datt se sech dem Wëlle vum Auteur entzéien.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Den Artikel 476 bezitt sech expresse verbis op den Artikel 473 an op den Artikel 474 vum Code pénal, mä net op den Artikel 475, dee besee, an ech zitieren: «que le meutre commis pour faciliter le vol ou l'extorsion ou pour assurer l'impunité sera punie par la réclusion à vie.» De Projet de loi assimiliéiert elo d'Hypothesen vun enger Tentative de vol ou d'extorsion mat där vun engem Vol oder enger Extorsion, déi ginn ass, andeem e virgesäit datt den Artikel 476 sech och op den Artikel 475 bezitt.

Den drëtten Artikel, deem dann de virleiende Projet ëmännere soll, ass den Artikel 376 vum Code pénal. A senger aktueller Versioun gesäit dës Dispositioun vum Code pénal vir, datt de Viol, deem den Doud vum Affer mat sech bréngt, mat enger Prisongsstrof vu 15 bis 20 Joer bestrooft soll ginn. Nom aktuellen Artikel 376 vum Code steet op engem Mord, dee begaange gëtt, fir entweder eng Vergewaltung duerchgezéien oder ze vertuschen, eng liewenslängleche Prisongsstrof.

Den neien Text ersetzt elo de Mord, bei deem et zu enger Vergewaltungsententative koom, mat engem Mord, wou d'Victime tatsächlech vergewaltet ginn ass, gläich vum deem Moment u wou et bei enger Tentative bliwwen ass wéinst Ëmstänn op déi den Auteur keen Afloss hat, dat heescht wann den Auteur net fräiwëleg decidéiert huet de Viol ofzebriechen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat kléngt alles ganz komplizéiert, net nëmme fir Net-Juristen, mä och fir Juristen. De Code pénal ass net ëmmer ganz einfach am Verständnis, mä ech mengen schonn dass déi verschidden Artikelen, déi mer hei elo ëmänneren, zu enger méi grousser Kohesioun vun eisem Code pénal bäidroen, an dofir géif ech lech och bieden Är Zoustëmmung dësem Text ze ginn. Ech kann och direkt d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun zu dësem Text ginn.

Ech wéilt awer vun der Geleeënheet profitéieren dem Här Justizminister ze soen, datt et vläicht eng kéier noutwendeg wär en allgemengen Toilettege vum eisem Code pénal ze maachen. Ech weess, Här Minister, dat ass eng Sisyphusarbeit, an ech ka mer och virstellen dass et aner Prioritéite ginn, nach awer wär et net onwichtig trotzdeem eng kéier dës Sisyphusarbeit unzgoen. Ech mengen, et ass och vill méi einfach fir all déi Leit, déi mat eisem Code pénal ze dinn hunn, wann dëse Code pénal vereinfacht gëtt. An deem Sënn géif ech lech merci soe fir Är Opmerksamkeet.

M. le Président. - Merci, Här Mosar. Als éischte Riedner ass den

Här Jean-Pierre Klein agedroen. Här Klein, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Jean-Pierre Klein (LSAP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, merci dem Rapporteur fir säi gudden Rapport. Duerch d'Ofschafung vun der Doudesstrof hei zu Lëtzebuerg ass d'Skala vun den zäitleche Fräiheitsstrofe verréckelt ginn, an zwar ass 1994 am Artikel 8 d'Peine de la réclusion à temps vun 20 bis 30 Joer bäikomm, dobäi ass den Artikel 52 vum Code pénal, wat d'Tentative ubelaangt, net geännert ginn.

D'Tentative gëtt am Prinzip ëmmer mat der Strof beluecht, déi direkt ënnert dem Fait criminel, wann e consomméiert gi wär, läit. De Rapporteur huet dat och elo grad schonn erkläert. An der jëtzege Situatioun gëtt zum Beispill de Crime, dee mam liewenslängleche Fräiheitsentzuch bestrooft gëtt, am Fall vun der Tentative opgrond vum Artikel 52 vum Code pénal mat 15 bis 20 Joer bestrooft an net mat 20 bis 30 Joer. Den Artikel 52 vum Code pénal muss also mam Artikel 8 vun deemselwechte Code an Aklang, a Relatioun bruecht ginn, an dat geschitt mat dësem Projet de loi, e Parallelismus tëschent den Artikelen 8 an 52 vum Code pénal.

Wat den Artikel 476 vum Strafgesetzbuch ubelaangt, am Artikel 475 vum Code pénal ass de Mord als aggravanten Ëmstand vum Déifstal virgesinn. Also de Vol ass de Fait principal gemäss dem Élément moral vum Täter, souguer wann et bei der Tentative bleift, wann de Mord begaange ginn ass an den Déifstal konnt onofhängeg vum Wëlle vum Täter net getätet ginn. De Mord ass eng Circonstance aggravante vun der Tentative vum Vol. De Meutre, wat jo e ganz schroe Crime ass, gëtt an dësem Fall net esou uerg bestrooft wéi wann de Vol gelonge wär. E gëtt nëmme maximal mat 20 Joer Réclusioun bestrooft. Am Fall, wou e gelongene Vol dobäikënn, kënn et liewenslänglech ginn.

Deen Décalage tëschent deenen zwee Faiten ass net richtig. De Meutre eleng ka laut dem Artikel 92 mat der liewenslänglecher Strof beluecht ginn. Dofir ass eng Gläichstellung Mord mat gelongem oder net gelongem Vol noutwendeg, an dozou d'Referenz am Artikel 476 op den Artikel 475 vum Code pénal.

Den Artikel 376 vum Code pénal betrëfft de Viol. An dësem Artikel gëtt d'Tentative mat der gelongener Dot gläichgestallt. De Statsrot huet heizou eng Differenz proposéiert, zu Recht iwwregens, esou wéi hie seng Theorie entwéckelt huet, wat d'Alinéaen 1 an 2 vum proposéierten Text ubelaangt. Do steet eng Distinction tëschent engersäits dem Viol, deem den Doud mat sech bruecht huet, an andersäits dem Mord fir de Viol ze erliichter, also zwou grondverschidde Situatiounen: den Doud ouni d'Absicht fir en erbäizeféieren an den Doud mat Virbedacht.

Do stellt de Statsrot sech d'Fro mat Recht, an hien huet och duerfir en Text proposéiert, deem nëmmen d'Tentative mam Viol selwer assimiliéiert am Fall wou de Mord, also d'Absicht fir d'Affer dout ze maachen, am Spill ass, sief et virun der Tentative, während där oder duerno. D'Commission juridique huet de Raisonnement vum Statsrot akzeptéiert an den ursprüngleche Projet de loi an deem Sënn amenidéiert.

Dat gesot, Dir Dammen an Dir Hären, géing ech den Accord vun eiser Fraktioun zu dësem Projet de loi ginn.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Klein. Den nächste Riedner ass den Här Xavier Bettel. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

M. Xavier Bettel (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen den Här Mosar huet schonn hei alles gesot. Ech sinn net hei fir nach en zweete Rapport ze maachen. Den Här Klein huet och nees eng kéier verschidden Detailer soulevéiert. Ech wëll hei net nach eng kéier als Drëtten drop agoen.

Dat eenzeg wat ass, Här President, an den Här Mosar, eise President vun der Kommission, sot et och schonn, dass en Dépoussiérage vum Code pénal eppes wär wat vläicht wichteg wär. Ech zum Beispill sinn der Meinung, wéi an deem heiten Text och steet, do schwätzt ee vu Volonté des coupables, ech hunn den Terme Coupables net ganz gären. Ech fannen den Terme Auteur vun enger Infraction ass op jidde Fall juristisch méi richtig an et gëtt nach verschidden aner Saachen.

Et wär och fir d'Schüler vum Cours complémentaire fir d'Affekten, fir déi, déi den Avoué ze léieren hunn, vill méi einfach, wann d'Codé méi kloer wären. Mä op jidde Fall bréngen ech heimat den Accord vun eiser Fraktioun mat deene puer Bemerkungen, déi ech gemaach hunn.

Une voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Bettel. Den Här Henckes huet d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Rapporteur a President vun der juristescher Kommission huet d'Problematisierung ganz kloer hei definéiert. Et ass noutwendeg gi fir d'Gesetz vum Code pénal op e puer Punkten ze änneren, well mer gesinn hunn, datt verschidden Ongerechtegkeeten entstinn, wann een d'Gesetzgebung esou léisst wéi se haut ass. Dofir ass dat heiten e positivt Gesetz an den ADR wäert och dofir seng Zoustëmmung zu dësem Gesetz ginn.

M. le Président. - Den Här Urbany, wann ech gelift.

M. Serge Urbany (déi Lénk). - Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll net esou kuerz schwätze wéi déi meescht vu menge Virriedner, well ech wëll e bësse méi eingehend op dee Projet hei agoen. Ech wëll mengen Iwwerleeungen zwou Bemerkungen virausschécken.

Éischstens: Strafgesetzer sinn ëmmer delikat Gesetzer, besonnesch wa se Prisongsstrofe virgesinn, déi forcément en déiwen Aschnëtt an d'Fräiheet vun de Bierger duerstellen. Duerfir ass zum Beispill och e wichtige Prinzip am Strofrecht, datt d'Strafgesetzer musse restriktiv interpretéiert ginn.

Zweetens: Déi schlëmmste Strofdot aus humanistescher Siicht bleift et selbstverständlech fir e Mënsch ëmzebréngen. Si rechtfertegt méi wéi all aner Strofdot eng Prisongsstrof. Eng ofgeschwächten Dimensioun vun der Loi du talion, dat heescht Gläiches mat Gläiches, oder op d'mannst Gläiches mat eppes Schlëmmes ze vergelten, bleift e Bestanddeel bei de sougenante Crimes du sang.

A grad well ee sech bewusst ass, datt déi Dimensioun vun der Vergeltung bei esou Strofen derbäi ass, muss een och d'Prisongsstrofen am Allgemenge mat Verstand asetzen. Et geet net drëm bei Prisongsstrofen e Mënsch ze vernichten no Raten. Si si keen Ersatz fir d'Doudesstrof, déi glécklecherweis ofgeschaaft ginn ass. Si sollen d'Gesellschaft zwar schützen virun neie Gewaltdoten, mä si sollen awer och den Täter net nëmme strofen, mä och besser maachen

an e wa méiglech an d'Gesellschaft réintégréieren.

Esou en Objektiv vu Resozialisatioun ass awer och zum Deel incompatible mat Prisongsstrofen. Dat ass och en Element, niewent der Bestrafung, déi de Législateur an d'Gerichter ëmmer mussen a Betracht zéien. D'Fro vun adaptéierte Strofen a vun engem humane Strofvollzuch stellt sech also an alle Fäll fir de Législateur a fir d'Gerichter. Déi Fro stong och am Mëttelpunkt, Dir Dammen an Dir Hären, vum Gesetz vun 1994 iwwert de Régime des peines, deem nach op eng Virlag vum Minister Robert Krieps zréckzeféiere war.

Dat Gesetz vun 1994 huet zwar eng nei, sougenannt intermédiaire Strof vun 20 bis 30 Joer Prisong an déi Panoplie vun zäitbegrenzte Prisongsstrofe fir begaange Verbräiche bäigefügt, déi deemools nëmme bis 20 Joer gaange sinn, mä et huet sech awer wuel gehitt fir Prisongsstrofen no uewen unzepasse fir Verbräichen, déi verhënnert konnte ginn, also fir Tentative de crime. Dat mécht dat hei Gesetz, andeem et de Maximum bei Tentative de crime vun 20 op 30 Joer eropsetzt.

Mat dësem Gesetz soll elo, wann op deem Verbräichen, wann et begaange gi wier, liewenslänglech géif stoen, net méi 15 bis 20 Joer Prisong stoe wéi bis elo, mä 20 bis 30 Joer wann d'Tentative de crime verhënnert ginn ass. Wann 20 Joer oder 30 Joer Prisong géif stoen op enger Strofdot, déi begaange gi wier, stinn der elo 15 bis 20 drop, wann d'Strofdot verhënnert ginn ass.

Dat gëtt begrënn domat, datt eng gewësse Graduatioun hiergestallt misst ginn, tëschent de Verbräichen an de verhënnerte Verbräichen, woubäi déi lescht Kategorie ëmmer eng Stuf misst hannert där éischter leien. Dat ass eng reng theoretesch Argumentatioun, woubäi een awer muss bedenken, datt et hei net ëm mathematesch Tabellen geet, déi schéi proportionnell sollen ausgesinn, mä et geet ganz konkret hei drëm, fir konkrete Mënschen zéng Joer Prisong méi ze ginn.

Et dierf ee bei deem Ganzen och net vergiessen, ech wëll et nach eng kéier widerhuelen, datt et sech ëm eng Tentative de crime handelt, déi selbstverständlech verhënnert konnt ginn, net wéinst dem Wëlle vun deem, dee se ausgefouert huet, mä wéinst dem Wëlle vun Drëtten oder vun Ëmstänn, déi dat esou erginn hunn, mä wou ëmmerhin awer d'Opfer net ëmbruecht ginn ass an nach leeft. Duerfir mengen ech och, datt de Législateur bis elo Recht hat, wann e gesot huet, bei Tentative de crime setze mer eng maximal Strof vun 20 Joer am Text fest.

Et gëtt och am Exposé des motifs drop higewisen, datt et eng flagrant Ongerechtegkeet wier de Mord, dat heescht den Doudschlag mat Absicht, an den Assassinat, dat heescht den Doudschlag mat Plang, gläich ze bestrofen, während jo awer den Assassinat virun 1979 mam Doud bestrooft gi wier.

De Statsrot weist zu Recht drop hin, datt un där Tatsaach do jo näischt mat deem heite Gesetz geännert gëtt, well esouwuel bei enger begaangener Strofdot wéi och bei enger Tentative de crime ëmmer nach déi Parallelitéit vun der Bestrafung besteet zwëschent Assassinat a Meurtre. Haut sinn et 15 bis 20 Joer, bei der Tentative d'assassinat wéi bei der Tentative de meurtre. Mat deem heite Gesetz sinn et an Zukunft 20 bis 30 Joer.

Dat heescht, d'Intentioun bei deem heite Gesetz schéngt ganz kloer eleng dran ze bestoen, eng Répression renforcée ze maache vun enger bestëmmter Kategorie vu Verbräichen, vun enger Tentative de crime. Dat seet de Statsrot ganz däitlech, an et muss ee feststellen, datt keng richtig Erklärung an

deem ganze Projet de loi dran ass, firwat dat dann elo soll geschéien. Ass et zréckzeféieren op eng Praxis vun de Gerichter, ass et zréckzeféieren op eng Demande vun de Gerichter? Ech fannen an deem ganzen Text keen Avis vum Parquet dran. Ech fanne keen Avis vum Gerichter dran. Ech fannen och keng Statistik dran, zum Beispill iwwer konkret Strofmooßnahme wéi se ugewannt géife ginn.

Deemools, wéi d'Gesetz vu '94 diskutéiert ginn ass, hat den deemolege Premier Avocat général Alphonse Spielmann an engem Avis...

M. le Président. - Maacht lech fäerdeg, Här Urbany.

M. Serge Urbany (déi Lénk). - Ech si gläich fäerdeg, Här President.

...vum 23. Mee 85 gesot - deemools ass jo d'Strofmooß op 20 bis 30 Joer festgesat gi bei enger Strofdot, déi wierklech begaange ginn ass -, et géif eigentlech keng Demande gi vun de Gerichter fir esou en Erophiewe vum Strofmooß, an dat reellt Strofmooß an der Praxis géif leie bei 14 an een halleft Joer deemools.

Eleng déi Considérationen do ginn duer fir mech fir ze soen, datt ech dee Projet hei net ka stëmmen, et sief dann déi heite Bestëmmung gëtt aus dem Projet erausgeholl, well mat deenen zwou Bestëmmungen duerno kann een d'accord sinn. Et feelt mer leider elo un der Zäit fir ze erklären aus wat fir engen Ursachen, mä ech kann dat dann nach vläicht herno maachen.

Merci.

M. le Président. - Merci, Här Urbany. D'Regierung wëllt d'Wuert net. Et ass alles kloer. D'Diskusioun ass dann elo ofgeschloss a mir kommen zur Lecture vum Article unique vum Projet de loi a stëmmen doriwuer of.

Lecture du texte du projet de loi (par M. Niki Bettendorf)

Den Article unique ass gelies an ugeholl.

Mir maachen de Vote vum Projet de loi 4991.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Déi déi fir de Projet si stëmmen mat Jo, déi aner mat Neen oder si enthalen sech.

De Projet de loi ass matt 55 Jo-Stëmmen, enger Nee-Stëmm an enger Abstentioun ugeholl.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank (par M. Laurent Mosar), MM. Marcel Glesener (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par Mme Nelly Stein), Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par Mme Ferny Nicklaus-Faber), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel (par M. Gusty Graas), MM. Jeannot Belling (par M. Marco Schroell), Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes (par M. Jean-Paul Rippinger), Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par Mme Maggy Nagel), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer (par M. Alexandre Krieps) et Théo Stendebach (par Mme Agny Durdu);

M. Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, MM. Mars Di Bartolomeo, Ben Fayot (par M. Mars Di Bartolomeo), Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen (par M. Jacques-Yves

Henckes), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp (par M. Jean Colombara) et Robert Mehlen (par M. Aly Jaerling);

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss et Mme Renée Wagener (par M. François Bausch).

A voté non: M. Serge Urbany.

S'est abstenu: Mme Lydie Err.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Ass d'Chamber d'accord fir d'Dispens vum zweete Vote ze ginn?

(Assentiment)

Et ass esou décidéiert.

Mir kommen dann elo zur Diskussioun vum Projet de loi 5072 iwwert d'Gerichtsbibliothéik. Et si schonn ageschriwwen: déi Häre Klein, Bettel an Henckes. D'Wuert huet elo den Här Laurent Mosar a Verriedung vum Här Patrick Santer, dee Rapporteur vum Projet genannt gi war. D'Wuert huet den Här Mosar.

5. 5072 - Projet de loi portant

1. modification de l'article 46 et de l'article 56-2 de la loi modifiée du 7 mars 1980 sur l'organisation judiciaire, et 2. introduction des articles 37-2 et 78-2 dans la loi modifiée du 7 novembre 1996 portant organisation des juridictions de l'ordre administratif

Rapport de la Commission juridique

M. Laurent Mosar (CSV), en remplacement de M. Patrick Santer (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt wëll ech hei mäi Fraktiounskolleeg Patrick Santer excuséieren, deen a sech Rapporteur vun deem Projet ass, awer leider haut net ka bei eis sinn, wat mir dann de Pléséier gëtt lech de mëndleche Rapport virzedroen. Ech wëll fir d'alleréisch awer vun dëser Plaz aus dem Patrick Santer fir säin excellente schrëftleche Rapport merci soen.

Dee Projet, dee mer haut hei an der Chamber zur Ofstëmmung virleien hunn, huet eng Rei vun Zilsetzungen. Fir d'éischt gëtt den Artikel 46 vum Gesetz iwwert d'Organisation judiciaire ëmgeännert. Well déi praktesch Uwendung vun dësem Artikel, souwéi en elo verfaasst ass, problematesch ass, soll de virleien Entwurf dës Dispositioun méi genee ausleeën.

Hei geet et also ëm de fräien Zougank zur zentraler Bibliothéik, déi a sech der Magistratur an de Riichter soll virbehalen bleiwen. D'Bibliothéik ass awer nom virleien Text och op fir Affekoten, Notairen oder Dierwiechteren. Dësen Zougank ass awer net onageschränkt.

D'Reglement wäert dësen Zougank an Zukunft regelen an d'Bibliothéik soll dann och fir all aner Persounen, déi weder an déi eng nach an déi aner Kategorie falen, am Prinzip net zougängeg sinn.

De Procureur général d'Etat kann awer an dësem Fall den Accès extra erlaben. De Gesetzestext gesäit och d'Ernennung vun engem Fonctionnaire, dee sech ëm de Fonctionnement an d'Gestioun vun dëser Bibliothéik soll këmmern, vir. Beim Zougank zum Jurisprudenzfichier, dat heescht zu deem Fichier, deen all Jugementer an Arrêten beinhalt, ass deeselwechte Prinzip zréckbehalen gi wéi fir d'Zentralbibliothéik vun der Magistratur. D'Riichter hunn also e komplett fräien Zougank, während d'Affekoten, d'Notären an d'Dierwiechteren wéi och d'Öffentlechkeet nëmmen no bestëmmte Konditiounen a Modalitéiten kënnen op dës Fichieren zréckgräifen. Hei soll och e groussherzoglecht Règlement d'Konditiounen an d'Modalitéiten festhalen.

Den initialen Text hat u sech den Accès vun der Öffentlechkeet zum Jurisprudenzfichier enger schrëftlecher Autorisatioun vum Procureur général d'Etat ënnerleucht. Vu datt d'Iddi awer war, der Öffentlechkeet en Zougank zu dëse Fichieren zuzesécheren, war de Statsrot der Meenung, an d'Commission juridique deelt dës Meenung, dass et besser wier ganz einfach fir all Net-Magistrat en Zougank virzegesinn, mä dësen Accès dann awer iwwer Règlement grand-ducal ze reglementéieren.

De Projet gesäit als zweet vir den Artikel 56-2 vum Gesetz iwwert d'Organisation judiciaire ëmzeännern, Artikel dee sech op d'Assesseure vun den Aarbechtsgerichter bezitt. Den Objektiv ass, hei mat alle Mëttelen, och wann et klenger sinn, wéi dat hei de Fall ass, e performante Gerichtssystem ze promovéieren. Mir wëssen datt d'Aarbechtsgerichter ëmmer méi belaascht ginn. Wann een awer wëllt datt dës Gerichter hir Dossiere korrekt an engem vernünftigen Zäitraum ofschléisse sollen, ass et fir d'alleréisch noutwendeg d'Zuel vun deenen Assesseuren eropzesetzen, an zwar vun 21 Memberen op 42, wéi dat am Kader vum Projet de loi virgesinn ass.

De Regierungstext hat virgesinn dass d'Zuel vun den Assesseuren net méi géif iwwer e Gesetz, mä iwwer Règlement grand-ducal bestëmmt ginn. Fir d'Auteure vum Projet géif ee mat esou enger Reform vill Zäit spueren. Et wier ëmmerhi méi einfach e Règlement ze ännere wéi e Gesetz.

Souwuel d'Commission juridique wéi awer och de Statsrot si vun dëser Motivatioun net iwwerzeegt gewiescht, well den Artikel 94 vun eiser Verfassung ganz kloer seet, dass d'Organisation judiciaire iwwert de Wee vun engem Gesetz geregelt soll ginn, an dëst géllt dann och ënner anerem fir de Bestëmmungsmodus vu senge Memberen.

Säit der Revisioun vum Artikel 94 an der gläichzäiteger Schafung vun den Aarbechtsgerichter ass d'Zuel vun den Assesseuren ëmmer iwwert de Wee vun engem Gesetz festgehalen ginn, esou datt een dovun kann ausgoen, datt d'Fro vun der Zuel vun den Assesseuren eng Fro ass déi der Organisation judiciaire ënnerläit. Esouguer wann dat net sollt de Fall sinn, ass et dach esou datt e Règlement nëmme kann e Gesetz exécutéieren, an anere Wieder d'Detailer virgesinn. Mä nach muss e Gesetz d'Prinzip festleeën, déi ze exécutéieren sinn. Et bleift also d'Fro, ob déi initial Propos wierklech näischt anescht ass wéi eng detailléiert Ausféierung. Weinst enger méiglecher Incompatibilitéit mam Artikel 94 vun eiser Verfassung huet de Statsrot awer ugedeit sech formell géint den initialen Text ze opposéieren.

D'Kommissioun huet dann och d'Meenung vum Statsrot gedeelt, esou datt de virleien Text an net e Règlement d'Zuel vun den Assesseuren bestëmmt.

De Projet de loi gesäit dann och nach vir déi obligatoresch Residenzverpflichtung, deenen normalerweise d'Assesseuren ënnerworfen sinn, ëmzeännern. Bis haut ass et esou, datt ee muss an deem Bezirk vum Aarbechtsgericht wunne wou een als Assesseur genannt ginn ass. Wann een also zum Beispill zu Dikrech wunnt, kann een net nom aktuellen Text zu Lëtzebuerg als Assesseur genannt ginn. Dëst soll awer elo mam virleien Gesetz erméiglecht ginn. Dës Moosnam ass dann och ze begrëssen, am Sënn datt se fir méi Flexibilitéit vun den Aarbechtsgerichter wäert suergen.

De Gesetzesprojet féiert dann och nach zwou nei Dispositiounen am Kader vum Gesetz vun 1996 iwwert d'Organisation vun den administrative Juridictionen an, an zwar d'Artikelen 37-2 an 78-2. Domadder wier d'Fro dann och vun den

Absencen am Kontext vun engem Congé sans solde och um Niveau vun dëse Gerichter geregelt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech géif lech bieden dem virleien Projet Är Zoustëmmung ze ginn an och direkt mam gudden Beispill virgoen an d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun ginn.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als éischten Diskussiounsriedner ass den Här Jean-Pierre Klein agedroen. Den Här Klein huet d'Wuert.

Discussion générale

M. Jean-Pierre Klein (LSAP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, merci dem Rapporteur fir deen ausféierleche Bericht. Et geet hei ëm d'Ofännung vun den Article 46 a 56-2 vum Gesetz iwwert d'Organisation judiciaire. De Statsrot huet fir den Artikel 46 e komplett ëmgeännerten Text virgeschloen. Dësen Text ass méi kohärent a méi logesch wéi den ursprüngleche Regierungstext. D'Commission juridique huet de Conseil d'Etat integral suivéiert a sengen Iwwerleeungen.

De Service de documentations vum Gericht ass méi am Detail opgedeelt a reglementéiert ginn. E gëtt och elo dem Public accessibel gemaach, dat awer ënner ganz bestëmmte Konditiounen, déi duerch Règlement grand-ducal festgeluecht ginn. Dat ass en Advantage fir d'Leit, déi sech zum Beispill fir Jurisprudenz interesséieren oder déi iergendwéi Goût um Droit fonnt hunn. Et ass och besonnesch zum Virdeel vu Studenten, déi wëlle fir hiren Examen déi eng oder aner Recherche maachen a sech dokumentéieren. Am ursprünglechen Text war et virgesinn, datt kënnt eng Redevance fir d'Konsultatioun vun den Dokumenter virgesi ginn. Dat figuréiert elo net méi am definitiven Text. Och besonnesch ass dat gënschteg fir, wéi gesot, d'Studenten.

Et gëtt och elo e Fonctionnaire-rédacteur agestellt, dee sech mat der Gestiou vum Service befaasst an deen, hoffe mer, alle Benotzer vun deem öffentlechen Déngscht behëlleflech ass. Mir bedauern, och wéi d'Chambre du Travail, datt d'Konditiounen fir den Accès zu der Dokumentatioun net fir all Kategorie vun Usageren déiselwecht sinn, also zweeërlee Mooss a Gewicht. Déi eng mussen eng speziell Autorisatioun vum Procureur général hunn, déi aner net, obwuel datt fir all Kategorie Steiersuen agesat ginn.

Wat d'Assesseure vum Tribunal du Travail, vum Aarbechtsgericht, ubelaangt, do huet de Statsrot eng formell Oppositioun gemaach, well d'Zuel vun deenen Assesseuren net ka festgeluecht ginn iwwert de Wee vun engem Règlement grand-ducal. Dës Bestëmmung misst scho gemäss dem Artikel 94 vun der Verfassung an d'Gesetz selwer ageschriwwen ginn an net dem Pouvoir réglementaire iwwerloos ginn. D'Commission juridique huet deem formellen Awand jo och Rechnung gedroen.

D'Chambre du Travail huet eng gutt Iddi, där ee misst Rechnung droen, fir den Assesseuren Formatiounscoursen an eng Formation continue unzubidden, fir hiren Job am Intérêt vun de Parteien, de Justiciabelen, auszeüben.

Wat d'Gesetz vum 7. November 1996 iwwert d'Organisation vun de Verwaltungsgerichter ubelaangt, gëtt dat an deem Sënn ergänzt, datt wann e Riichter Congé sans traitement huet, datt dee kann ersat ginn esou laang wéi de Congé sans traitement dauert. Dat ass am Intérêt vun der Continuitéit vun deem Service, an et gëtt och gesot datt, wa säi Congé sans

traitement ofgelaf ass, en da seng Plaz an der Magistratur, um Tribunal administratif nees kann erëmkreien, quitte datt en, wa kee Poste fräi ass, dann hors cadre gefouert gëtt. Dat gëtt deene Leit och eng bestëmmt Garantie. Si brauchen net ze fäerten, datt se net méi réintégréiert gi wann hire Congé sans traitement ofgelaf ass.

Dir Dammen, Dir Hären, och den Accord vun eiser Fraktioun zu dësem Projet de loi.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Xavier Bettel agedroen. Den Här Bettel huet d'Wuert.

M. Xavier Bettel (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech soen lech merci. Ech soen nach eng Kéier dem Här Mosar a Verriedung vum Här Santer merci fir de Rapport.

Ech wëll net nach eng Kéier e Rapport maachen. Et ass alles gesot ginn. Ech hu just eng kleng Kritik, déi ech mer erlabe wëllt. Ech hunn et nämlech schonn an der Commission juridique eng Kéier gefrot. Ech hunn et eng zweete Kéier widerholl de 14. Mee. Ech sinn ee vun deenen Deputéierten, dee gäre bei engem Projet de loi, wou sech op Règlements grand-ducaux zréckberuff gëtt, och d'Méiglechkeet eng Kopie an d'Informatioun iwwert de Règlement grand-ducal ze hunn, well déi éischt Fro, déi hei dran ass, ass déi, déi ech gestallt kréien herno an engem Conseil. Wéi sinn dann d'Modalitéiten fir bei d'Bibliothéik vun der Magistratur kënnen ze goen? A mir hunn en Text gestëmmt a mir wësen awer net wéi duerno d'Modalitéiten sinn.

En plus zitéiert de Conseil d'Etat a sengem Avis de Règlement grand-ducal. Mir hunn awer keng Kopie kritt als Kommissioun, als Deputéierten. Ech fannen dat schued.

Ech wëll awer och just soen zu deem heite Projet, dass ech frou sinn, dass endlech d'Affekoten dierfen an der Bibliothéik vun der Magistratur an de Fichier vun der Jurisprudenz siche goen, well et d'armes égales an d'égalité an engem Prozess sollen och garantéiert ginn, dass jiddereen déiselwecht Méiglechkeeten huet fir d'Défense ze assuréieren, an dass d'Affekoten elo an der Zukunft dierfen déiselwecht Méiglechkeete kréie wéi d'Magistratur.

Déi aner Saach, mam Tribunal du travail, do ass et och wichteg, dass 42 Effektiver elo do sinn. Ech mengen, et ass immens vill Aarbecht do an et ass ebe fir dat Ganz ze facilitéieren.

Op jidde Fall bréngen ech lech heimat den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei, awer nach eng Kéier, Här Minister, en Appel, an Zukunft hätt ech gären e Règlement grand-ducal beim Projet de loi.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Jacques-Yves Henckes agedroen. Den Här Henckes huet d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech wollt just den Accord vun eiser Fraktioun zum Gesetzesprojet bréngen an dem Rapporteur félicitéieren fir säi gudden Bericht.

Merci.

M. le Président.- Den Här Urbany huet elo d'Wuert.

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Här President, ech wëll hei just soen, dass ech mech wäert bei deem Projet do enthalten, an zwar mat deem Argument, dat den Här Bettel elo sot, well kee Projet de règlement do dobäi läit. Ech menge grad an där Matière do kënnt et vill drop un, wat an deem Règlement do dra steet. Ech froe mech iwwerens wat an der Praxis sech soll ännern, wann een d'Localitéiten kennt an där déi Bibliothéik do ass, wat do an der Praxis par rapport zu haut wierklech ännere soll.

Aus där Ursaach wëll ech mech enthalen bei deem Projet do, ob-schonn ech am Prinzip awer mat deenen anere Bestëmmungen d'accord sinn.

M. le Président.- D'Wuert huet den Här Minister Luc Frieden.

M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll ganz kuerz de Rapporteur, deem schrëftleche Rapporteur an deem mëndleche Rapporteur, deenen Häre Santer a Mosar, merci soe fir hir Rapporten. Merci och deenen anere Kolleegen, déi heizou an der Kommissioun an heibannen intervenéiert sinn.

Ech géing just zwee wichteg Punkten ervirhiewen, déi d'politesch Volontéit vun der Regierung bewiese fir e gutt Fonctionnement vun de Gerichtsbarkeeten ze assuréieren. Éischstens d'Augmentatioun vun der Zuel vun den Assesseuren bei den Aarbechtsgerichter. Zweetens sécher ze stellen, datt beim Verwaltungsgericht, och wann een e Congé sans solde huet, mir dee kënnen als Riichter ersetzen.

Mir haten de Mëtten hei eng Debatt iwwert d'Durée vun de Prozesser en matière pénale. Hei si mer net en matière pénale, mä en matière du droit du travail an en matière du droit administratif. Et läit mir duerfir vill drun ze ënnersträichen, dass duerch dës Projeten, déi séier - an dat ass och normal - duerch d'Chamber ginn, wesentlech Akzenter gesat ginn, fir datt d'Affären, déi zum Beispill beim Verwaltungsgericht leien, och kënnen gutt evaküiert ginn, wann e Riichter vu sengem statutaesche Recht Gebrauch mécht, fir eng Zäitchen e Congé sans solde ze hunn. Dofir ass et fir zwou Gerichtsbarkeeten e wichtegt Gesetz.

Eng lescht Remarque iwwert de Règlement grand-ducal. De Règlement grand-ducal ass eng Kompetenz vum exekutive Pouvoir. Dat doten ass nämlech e Punkt, deen ëmmer erëm an den Diskussiounen opkënnt. Et ass esou, dass e Gesetz gestëmmt gëtt an da kënnt de Règlement grand-ducal an d'Regierung mécht deen innerhalb vun deene Kompetenzen, déi se no der Verfassung huet.

Et ass net esou, dass d'Chamber bei all Gesetz och muss de Règlement grand-ducal dobäi hunn. Ech verstinn, dass dofir e groussen Intérêt besteet, mä dat ass net ëmmer méiglech. An dësem Fall hunn ech de Projet de règlement grand-ducal, ech ginn e gären och un d'Deputéierte weider, mä dat ass a bleift eng Kompetenz vum Exekutiven an et wär net gutt, wa bei all Projet de loi direkt och missten all d'Reglementer dobäi sinn.

(Interruption)

Da misst ee schonn an Zukunft soen d'Chamber stëmmt och d'Reglementer. Ech mengen, dat ass net an der Iddi gewiescht. D'Gesetz gëtt eis d'Basis opgrond vun deem d'Regierung exekutéiert. Mä an dësem Fall hunn ech e bäi mer an ech wäert herno deenen zoustännegen Deputéierten, déi sech dofir interesséieren, ganz gären eng Kopie matginn. Da kënnen se dat den Owend doheem studéieren.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. Lucien Weiler (CSV).- Ech sinn net ganz d'accord mat deem wat den Här Minister seet.

(Interruption)

Ma neen, mir brauchen dach net e Blanc-seing hei ausstellen.

M. le Président.- D'Diskussioun ass elo ofgeschloss a mir kommen zur Lecture vun den Artikelen vum Projet de loi 5072 a stëmmen doriwwer of.

Lecture du texte du projet de loi (par M. Jean Spautz)